

Pràcticum V**2012/2013**

Codi: 101782

Crèdits ECTS: 9

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Graduat en Infermeria	830 Graduat en Infermeria	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Sabiniana San Rafael Gutiérrez

Correu electrònic: Sabiniana.SanRafael@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

- L'estudiant ha d'haver assistit a la sessió de Prevenció de Riscos, superant l'examen de coneixements sobre la mateixa, que s'imparteix durant el primer semestre de segon curs.
- De la mateixa manera, és requisit assistir a la consulta de medicina preventiva per a la realització de la prova de la tuberculina.
- Prèviament es molt recomanable haver realitzat els pràcticums I i II

Objectius

Formant part de la matèria Pràcticum (81 ECTS), el Pràcticum V és la cinquena de nou assignatures que comencen a segon curs i finalitzen a quart. Es tracta d'una assignatura de nou crèdits ECTS, de caràcter obligatori, que es porta a terme al primer semestre de tercer curs.

MATÈRIA: PRÀCTICUM		
ASSIGNATURA	CRÈDITS	CURS/SEMESTRE
Pràcticum I	6	2n/ 1r
Pràcticum II	9	2n/ 2n
Pràcticum III	6	2n/ 2n
Pràcticum IV	9	3r/1r

Pràcticum V	9	3r/1r
Pràcticum VI	12	3r/2n
Pràcticum VII	9	3r/2n
Pràcticum VIII	9	4t
Pràcticum IX	12	4t
TOTAL 81 ECTS		

OBJECTIU GENERAL

El Pràcticum V ha de permetre l'estudiant integrar i aplicar els continguts treballats en les diferents assignatures, incorporant nous coneixements, habilitats i actituds a través del contacte real amb la professió infermera i la seva complexitat.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Permetre l'estudiant aprofundir en les cures iniciades al Pràcticum II i en les cures de benestar i confort així com, iniciar-se en la resta de cures que la infermera presta dins de l'àmbit hospitalari.
- Treballar el procés d'atenció d'infermeria com a metodologia científica de resolució de problemes amb el model conceptual de Virginia Henderson.
- Desenvolupar les dues dimensions del rol professional, el rol de col·laboració i el rol autònom, conscienciant de la importància d'aquest últim.
- Prestar una atenció sanitària adient a les necessitats de salut, garantint unes cures infermeres de qualitat, dirigida a la persona i la família, amb una visió integral que contempli les vessants biològica, psicològica i social de l'individu.
- Desenvolupar habilitats comunicatives amb la persona atesa, la seva família i l'equip de treball

Competències

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
- Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys, i fomentar l'educació per a la salut.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Fer les cures infermeres basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.

- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Plantejar solucions als problemes de salut i malaltia de les persones, les famílies i la comunitat aplicant la relació terapèutica seguint el mètode científic del procés infermer.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat, en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la manera com viuen el seu procés de salut-malaltia.
- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat
- Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat
- Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible
- Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de manera unidisciplinària o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i la resta de personal de les organitzacions assistencials.
- Utilitzar la metodologia científica en les pròpies intervencions.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
2. Analitzar totes les pròpies intervencions a través de les diferents fases del procés infermer.
3. Aplicar cures infermeres seguint els protocols i els plans de salut dissenyats tant per a les persones com per a la comunitat, i avaluar-ne els resultats.
4. Aplicar el procés d'atenció infermera en totes les seves intervencions i la relació d'ajuda.
5. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica i tenint en compte els mitjans disponibles en cada situació.
6. Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
7. Descriure i aplicar cures tècniques utilitzant els instruments adequats a la situació de la persona atesa tenint present les normes establertes i l'evidència més clara de què es disposa.
8. Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, el problema de salut que té i l'etapa de desenvolupament.
9. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
10. Fer les cures infermeres pautades, per consens, amb la resta d'equips implicats.
11. Integrar-se en equips de treball multidisciplinari i interdisciplinari i compartir objectius comuns.
12. Planificar el pla de cures d'infermeria fent partícip a la persona atesa, informant-los de la seva situació.
13. Planificar les activitats que cal desenvolupar per proporcionar una cura integral infermera a un individu, una família o una comunitat.
14. Planificar les cures considerant les opinions, les creences i els valors de les persones a qui van dirigides.
15. Prioritzar les mesures sanitàries de prevenció durant les seves intervencions en centres de salut.
16. Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat
17. Respectar l'entorn medi ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.
18. Revisar i avaluar periòdicament les situacions de salut i les intervencions d'infermeria dutes a terme.
19. Seleccionar les activitats de prevenció, control i seguiment en persones en totes les etapes vitals.
20. Utilitzar estratègies i habilitats que permetin la comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials.
21. Valorar i tractar les persones d'una manera holística, tolerant i sense emetre judicis de valor.

Continguts

El fil conductor de tota l'assignatura serà la realització i l'**aplicació** del procés d'atenció d'infermeria com a metodologia científica de resolució de problemes, amb el marc del model conceptual de Virginia Henderson.

Procés d'atenció d'infermeria amb el model de Virginia Henderson:

VALORACIÓ: aquesta es portarà a terme per **sistemes** (signes i símptomes) i per les 14 **necessitats bàsiques**. Per fer-ho, l'estudiant tindrà en compte la recollida de dades objectives i subjectives, mitjançant **l'observació, l'entrevista i l'examen físic** (inspecció, palpació, percussió i auscultació).

D'aquesta valoració s'identificaran les manifestacions **d'Independència**, les de **dependència** (àrees: Manca de coneixements, Manca de Força i Manca de Voluntat) i **l'autonomia de la persona**. Posteriorment, aquestes dades s'hauran d'organitzar i registrar segons les normes establertes per la institució.

DIAGNÒSTIC: Fase d'identificació i formulació dels problemes detectats. Es contemplen els següents:

1) Diagnòstics Infermers: Segons la NANDA (1990) és el "judici clínic sobre la resposta d'un individu, família o comunitat en front a processos vitals o problemes de salut reals o potencials. Els diagnòstics infermers proporcionen la base per a la selecció de l'actuació infermera destinada a aconseguir objectius dels quals la infermera n'és responsable". Situacions que la infermera identifica, valida i tracta de forma independent. Poden ser: **Reals, de Risc o de Salut**. Per a la seva formulació es recomana seguir la *terminologia NANDA*.

Al pràcticum V es treballaran els **Diagnòstics Reals** d'ansietat, por, dèficit de coneixements, restrenyiment i privació de la son prioritàriament, així com els **Diagnòstics de Risc** de risc d'ansietat, risc de por, risc de deteriorament de la integritat cutània, risc de restrenyiment i risc de caigudes.

2) Problemes d'autonomia: Quan una necessitat no està adequadament satisfeta a causa d'una incapacitat física o intel·lectual i la única actuació infermera possible és suplir la persona o capacitar a algú altre. Les necessitats que es poden suplir són:

- Menjar i beure
- Eliminar
- Moure's i mantenir postures adequades
- Vestir-se i desvestir-se
- Mantenir la temperatura corporal dins dels límits
- Mantenir la higiene corporal i la integritat de la pell
- Evitar perills

Per a la seva formulació es recomana seguir la *terminologia* de: **suplència total o parcial**.

3) Problemes de col·laboració: Problemes susceptibles de ser tractats en col·laboració amb d'altres professionals. Situacions relacionades amb la patologia. Cures infermeres de vigilància de la persona afectada per un problema de salut, aplicació d'ordres mèdiques com la medicació o d'altres tractaments, proves diagnòstiques. Poden ser: **Problemes Reals (PI) o Complicacions Potencials (CP)**. Per a la seva formulació es recomana seguir la *terminologia mèdica*.

PLANIFICACIÓ: Tan dels **Diagnòstics d'infermeria**, els **Problemes d'Autonomia** com dels **Problemes de Col·laboració**, es contemplaran els **objectius** i es **planificaran** les **intervencions/activitats** adients pels mateixos.

EXECUCIÓ: Es duran a terme aquelles intervencions i/o activitats planificades. S'ha de tenir present la preparació prèvia i el registre posterior.

AVALUACIÓ: Per la mateixa, l'estudiant haurà de ser capaç de valorar novament la situació per, finalment, prendre les decisions adients.

Metodologia

- **Pràctiques clíniques**

Les pràctiques clíniques donen l'oportunitat a l'estudiant de desenvolupar coneixements, habilitats, actituds i

valors en un àmbit professional real i complex, acompanyat sempre d'un professional d'infermeria.

Consten d'una estada de quatre setmanes en un servei d'hospitalització adient a les necessitats de formació i durant les quals cada estudiant tindrà assignat una infermera de la unitat on realitza les pràctiques que vetlla i guia el seu procés d'aprenentatge de forma individualitzada i continuada.

Els torns i horaris queden determinats, majoritàriament, de la següent manera:

a- Dilluns, dimecres i divendres de 8 a 20 hores

b- Dimarts, dijous i dissabtes de 8 a 20 hores

c- De dilluns a divendres de 8 a 15 hores

d- De dilluns a divendres de 15 a 22 hores

Aquests horaris poden ser modificats en funció de les necessitats dels serveis.

- **Seminaris de casos clínics**

La seva finalitat és fomentar l'anàlisi, reflexió i l'aprenentatge de les situacions sorgides en la complexitat del context assistencial. Es treballarà la metodologia infermera com a eina bàsica d'anàlisi i resolució de problemes. Es realitzarà en petits grups d'estudiants els divendres programats dins del període de pràctica clínica.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Pràctiques Clíniques	144	5,76	2, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 14, 16, 18, 20, 21
Seminaris	13	0,52	2, 5, 6, 9, 11, 16, 18
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	20	0,8	5, 18
Estudi	11,25	0,45	5, 18
Redacció de treballs	33,75	1,35	2, 9, 16, 18

Avaluació

Criteris d'avaluació

La qualificació final de l'assignatura correspon al sumatori de la nota de les pràctiques clíniques (PCL) i l'obtinguda a la discussió de casos amb la següent ponderació:

- El 60% de la nota correspon a les pràctiques clíniques.
- El 40% de la nota correspon a la discussió de casos.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades les pràctiques clíniques amb una **nota mínima de 5**.

Pràctiques Clíniques (PCL):

- **Avaluació continuada i formativa al llarg del període.** Aproximadament a la meitat del període, la

professora responsable, juntament amb la infermera, farà un resum de la informació obtinguda fins el moment i la comentarà amb l'estudiant. En aquesta avaluació, de caràcter formatiu, es treballarà el nivell d'assoliment dels objectius proposats, els punts forts a destacar i els punts febles a millorar amb les recomanacions pertinents. De la mateixa manera, l'estudiant farà la seva autoavaluació i la comentarà amb la professora.

- **Avaluació finalista.** En finalitzar el període de pràctiques clíniques, la infermera complimentarà un informe final sobre les competències assolides per l'estudiant. De la mateixa manera, en finalitzar el període l'estudiant farà la seva autoavaluació i la comentarà amb la infermera i la professora i del servei de pràctiques.

L'assistència **és obligatòria** en la totalitat de les hores programades i en el servei de pràctiques, torn i horari assignat. Aquelles faltes d'assistència **justificades** hauran de recuperar-se **dins del període de pràctiques** clíniques programades prèvia autorització de la professora responsable.

Seminaris de discussió de casos:

- **Avaluació continuada i formativa al llarg de les sessions.** S'avaluarà l'elaboració, presentació i discussió d'aquelles activitats setmanals requerides que sorgeixen dins del context de la pràctica clínica. Es valorarà la fonamentació dels treballs, les evidències que sustenten les aportacions, la bibliografia utilitzada i l'expressió fluida, coherent i adient ja sigui de forma oral com escrita. També es tindrà en compte la capacitat de treball en grup, el respecte a la pluralitat de idees, persones i situacions.
- **Avaluació finalista.** L'últim dia de les sessions l'estudiant lliurarà en format paper i electrònic, les activitats corresponents als seminaris de casos clínics (PAI i pràctica reflexiva). **El lliurament d'aquests treballs és obligatori.**

L'assistència a les sessions de discussió de casos és obligatòria. Es considerarà NO aprovat si l'estudiant no assisteix a més d'una sessió.

La realització de treballs o casos és obligatòria. La no presentació d'algun d'ells repercuteix negativament en l'avaluació.

Obtenció de la qualificació final

Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Suspens: de 0 a 4,9

Aprovat: de 5,0 a 6,9

Notable: de 7,0 a 8,9

Excel·lent: de 9,0 a 10

Matrícula d'honor de 9,0 a 10

Casos particulars

El tractament de casos particulars es valorarà a la comissió conformada a tal efecte.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació Formativa i Continuada a la Pràctica clínica	60%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21
Presentació Treball (PAI i reflexió escrita)	40%	1,5	0,06	1, 2, 5, 6, 9, 13, 14, 16, 18, 19

Bibliografia

En consonància amb la metodologia utilitzada de l'Aprentatge Basat en Problemes (ABP) i, donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom, no s'especifica bibliografia. L'estudiant ha de fer-se competent en la cerca i gestió de la informació.